

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Szőlőink védelme.

A mostani háborus időben, amikor mindennek az ára, úgy a gabonáé, mint egyéb terményé, tehát a boré is — a rendes körülményekhez képest — kétszeresre, háromszorosa emelkedett, mindenki azon van, hogy minél többet tudjon előállítani s ez által nemcsak saját szükségletét látja el vele, hanem azonfelül arra törekszik, hogy minél többet eladhasson. Most hiába, sohasem kelt el még ily áron semmiféle termény sem, most kell felhasználni az alkalmat.

A mult esztendői tapasztalatok elég szomorú példát nyújtanak a szőlősgazdáknak arra nézve, hogy az esős idő és a rézgalic hiány a legnagyobb ellensége a szőlőknek. Nem is szólva akkor még a filoxera (amihez az időjárásnak semmi köze sincs), jégeső és fagykárokról. Én a szőlőkárokat általában két csoportba osztanám. Ugymint: amelyek ellen emberi erővel védekezhetünk s amelyek ellen közönséges halandó nem tehet semmit. Ez utóbbihoz tartozik a jégeső és a fagykár, az előbbihez pedig a filoxera s az esős idő következményei a peronospora, lisztharmat. Vannak ugyan még más bajok is, de ezek oly

nagy mértékű károkat nem szoktak okozni, mint az előbb említettek.

A mult esztendőben sok eső volt, ami bizony elő is idézte a gombabetegek nagy mértékben való terjedését. Meg is lepte a védelem nélkül maradt szőlőket, úgy a peronospora, mint az oidium oly erősen, hogy annak csak 1910 évben volt párja. Aki nek volt kékköve, az megmentette a szőlőjét, akinek ez nem volt, az elpusztult. Hogy hány ezer hektóliter száradt le a tőkéről, azt nehéz volna meghatározni! Pedig még a mult évben volt galic elég, mert, ha a maximum áron kilogrammonként 1 K 80 fillérért nem kapott elegendőt a gazda, hát fizetett érte 3 koronát, de még négyet is, aki tehetette. Természetesen ezt sok szegény gazda nem bírta fizetni s ezért el kellett az összes termésnek pusztulnia. Ez így volt tavaly, hát ebben az évben mi lesz, amikor az a hír van sokfelé, hogy rem is lesz galic, vagy ha lesz is, 7-8 korona lesz az ára? Ki bírja ezt ki? A szegény gazda nem szerezheti be szükségletét, hanem ennek hiányában még a vagyonosabbak szőlője is tönkre megy. Én azt gondolom, hogy vagy van galic, vagy egyáltalán nincs. Ha nincs, hogyan lehet azt 8 koronáért megvenni? Ha pedig van, miért ne lehetne akkor 3 koro-

náért hozzájutni. Mégis csak — ha már másképp nem lehet — a magas kormányknak kellene a bajt olyképp orvosolni, hogy ő venné a galic ügyet a kezébe teljesen és ő osztaná ki a gazdák között jutányos, mondjuk beszerzési áron. Vagy hagyjuk pusztulni szőlőinket? Mire vezet ez?

Össze kelleve állni a gazdáknak és közös erővel kérni a szükséges galic mennyiséget. Most már itt az ideje a cselekvésnek, mert hiszen nem addig lesz rá szükség. Így vagyunk a szénkéneggel is. Az sincs! A szénkénegezés az ősszel legtöbb helyen elmaradt, pedig vidékünkön az őszi szénkénegezés jobb, mint a tavaszi. Ha csak hosszú ideig tartó esőzés nincs ősszel, ez esetben mégis hatékonyabb a tavaszi. De ilyen formán még tavasszal sem lesz. Pedig ha egy évben elmarad a szénkénegezés, oly nagy erővel szaporodik el a filoxera, hogy akkor már csak nagyon nehezen hozzáférhető helyre a mulasztás.

Még csak egyet! Kinn jártam egy-két hete a szőlőkben s ott láttam, hogy sok szőlő teljesen meg van metszve. Én attól tartok, hogy ez kicsit korai. Még hátra van február, de hányszor volt rá példa, hogy márciusban is erős tél volt. Hiszen ha lanyha tél lesz — amit ne adjon az Isten — akkor rövidesen megduzzad

Galicia napok.

Irt: Szabolics Stefánia.

(Folytatás.)

Az egyetemet bezárták, az iskolákban csak az oroszországban engedélyezett tankönyveket használhatták, az orosz nyelvet heti öt órában kellett tanítani, 300 rublén gyermeket szülei tiltakozása ellenében egy oroszországi ortodóre nevelő intézetbe vitték. Az orosz hatóságok drákói szigorúságának nakódja nem maradt el, nemcsak Lemberg, hanem egész galicia lengyel népe most még inkább mint valaha óhajítja Oroszországban sanyalódó testvéreinek felszabadítását; azért jelentkeztek meglepő nagy számmal a légiók szervezésénél a lengyel ifjak, a nagy lelkesedés átcsapott a nőkre is, akik nemcsak önfeláldozó, türelmes ápolónők, hanem a lövészárkokban együtt harcolnak a hős katonákkal. Przemysl is de különösen Lemberg magyar várossá lett, nem azért, hogy a helyőrség minden katonája magyar, a város utcái, étermei, kávéházai hangosak a magyar szótól, hanem a lakosságnak a magyar nemzet iránt érzett szinpátia nyilvánulásától, mindenütt zenét hallani, a trafikokban az összes magyar újságok kaphatók, az üzletekben magyar árut kínál a kereskedő. E szinpátia tulajdonképpen előhírnök egy leendő magyar-lengyel barátság és szövetségnek. E két nemzetet nemzetet nemcsak szoros lelki kötelékek fűzik

egymáshoz, hanem hazájuk dicsőséges multja is. Közös fejedelmük uralkodása alatt mindkét ország nagyságának, hatalmának, kulturális fejlődésének tetőpontján állott ennek a dicsőséges, szép, elmúlt időnek visszavarázsolása, ma a lengyelek álma. Minden légió-nista Lengyelország függetlenségéért harcol, elvesztett országának összeállításáért áldozza vagyonát, véréit, életét. Lengyelországnak a Magyar birodalommal való egyesülése a katolikus Habsburg dinasztia alatt — lenne a lelkes lengyel nép álmainak megvalósulása. Ha majd a most lefolyó nagy néptragédia után a régi világ megújul, ha a nagy költő mondása szerint jönni fog egy jobb kor, mely után buzgó imádság epedez százezrek ajakán, akkor szívesen koronája ismét régi fényben tündöklök, mint Róbert Károly vagy Nagy Lajos idejében.

Lembergben már észre veszi az ember, hogy a galíciai hadszíntér közelében van; a város egy óriási táborhoz hasonlít, egy nagy hangyaboly a sok nyüzsgő ember, mind-mind katona. Hosszu sorokban vonulnak a betegszállító autók, némelyik nyitott s a fekvő sebesültek is láthatók; kocsin, autón, de gyalog is rengeteg katona jön-megy, a legtöbb sapkáján a nemzeti színű szallag rajta van, porosak, fáradtak, a legtöbb alig jár... A lebergi szép, nagy állomás csarnokából vonatunk kirobog, jobbról, ballról eltűnnek Lemberg körül vívott rettenetes harcok emlékei: megerősített lövészárkok, összetépett drótkadályok, ameddig az ember ellát a sik

földön sárga földúrások.

Az első állomás: Kukparkow, azután Halicson keresztül Stanislauba érkeztünk, ez a város is sok viszontagságon ment keresztül, több orosz és magyar-osztrák visszavonulást látott, az oroszok kétszer vették birtokukba a várost. Ryneken, a főtéren egy érdekes régi torony áll; előtte a lakosság helivásárt tart és a zsvaj közepette a vízfórraló machina dolgozik — A mellék utcákból magyar ének hallatszík, mennek véreing a Zlotta Lipához — a tüzvonalba...

Stanislaú közelében a háboru folyamán oly sokszor emlegetett Dnyeszter folyón haladunk át, azután erdő mellett víz útunk, sok fa le van döntve, majd ismét mezők, azután lövészárkok, az egész ország fel van szántva lövészárkokkal, megint sürfi drótkerítések, leégett házak, Delatyú, Nadworna, Jareoce az orosz vandalizmusnak áldozatul esett. Csodálatos, hogy a leégett állomási épületek pusztá falán még mindig ott díszel a cyril betűs felírás. Sok vonat robog el mellettünk, virágos a mozdony, nemzeti színű szalag és zászló rajta, magyar nótá száll a kocsikból; az állomásokon mindenütt sok tréncocsi, rengeteg munició oszloppal...

Kőrösmezőn volt az igazolványok utolsó szigorú revidálása, utána egyre békésebb tájakon halad vonatunk, a leégett állomási épületek elmaradoznak, gondosan megművelt földek következnek, a robogó vonat átirngatja az utasokat a háboruból a békébe.

Fáradt, szabadságra menő tisztek szundi.

a szőlőbimbó és mi kell a már nedvkeréngésben lévő szőlőszemnek? Két három fokos hideg. Vége van! Míg ellenben, ha rajt van az egész venvi-ge, teljes hosszúságában, hát legfeljebb a legfelső néhány rügy duzzad meg, a többi pedig nyugodt még s így a felsők elfagyhatnak, míg az alsó megmarad. Igaz, hogy kára van így is a szőlőknek, mert sok, éppen a felső szemekben összehalmozott táplálék anyagot kell majd a levagandó vesszővel megsemmisíteni, de mégis megmentettük a várakozással a szüretünk háromnegyed részét. Én azt hiszem, inkább várni kell a metszéssel, mint elsietni vele.

De talán — ebben az évben — amikor azt az eljövendő békét oly nagyon várjuk, a jó Isten megöltalmaz minket az elemi csapásoktól s nemcsak egyéb terményünk, hanem borunk is lesz bőven s vígan ülhetjük meg dicsőségesen a végső diadalt aratott hőseink hazatérésének ünnepét. Adja az Isten, hogy úgy legyen!

B. A.

Milyen esztendőnk lesz?

— Saturnus uralkodik az idén. —

Egy több mint száz esztendő s nem könnyvecske van a birtokunkban, amely a bolygó csillagokból következtet az időjárásra. Előre bocskájtjuk, hogy a planetákban egyáltalán nem szabad hinnünk s azért inkább csak kuriozunként ismertetjük e régi könyveste alapján, hogy mit jósol a régi német csillagász. A Saturnus az 1916 ik esztendő uralkodó bolygója. Az égnek ez a rejtélyes vendora minden harminc évben egyszer futja be pályáját. Hideg természetű és nem igen száraz. Melankolikus, az ember iránt ellenséges indulatu és ártalmas ránézve. De még okik e bolygó csillag uralkodása idején születnek, azok se lesznek Junók és Adoniszok. Sínük halvány és földszínű, kissé görbék és bugisok, kis szemük van, vékony bajuk, estigedtek, ijedősek, hallgatagok, babonások, hamisak, fősvények, szomorúak, szorgalmassak, szegények, megvetettek, irigyek, makacsok,

kálnak, alig hallani beszélgetést, mindenki a saját elményeit és érzéseit rendezgeti magában. Hiszen ez a szó háborus temérdek szenvedést és fájdalomt jelent már évezredek óta; a világ színpadján ugyanazok a színeszerek szerepelnek most is és ha az alatt lehall előtünk, áll az ember ma a kultúra mázával kendőzött ember, akinek magasra, végtelenbe tűrő lelke a természet erőt és azokat saját céljaira felhasználta, a természetet rabszolgájává tette; de egyet nem bírt lenyűgözni — a háboru furiáját — a saját természetét, az még ma is dacol, gúnyol minden kultúrát, vért szomjaz és oly vértengerben torzódik, mint még soha. Azért, hogy a kultúra nem bírta lenyugozni a háboru furiáját, nem szabad bizalmunkat elveszíteni és kétségbe esni, a háboru tisztító tűze az emberek lelkében nagy emociót végzett, nemcsak Európa térképét változtatja meg, új országok keletkeznek a régiak helyén, de új emberek is lesznek.

Ma minden érző és gondolkodó ember legforróbb óhajta a mielőbbi béke, de egy hosszú áldásos béke problémáját nemcsak a hősök fegyvere dönti el, ahhoz a itthonmaradtak közreműködése is szükséges s akkor beteljesül a legnagyobb magyar, Széchenyi jóslata »Magyarország nem volt, hanem lesz.«

áralók, falánkok stb. Fogságot, hosszú betegségeket és titkos ellenségeket hoz magával. Különösen Thácia, Görögország, Szászország, Thüringia, Hessen, India, Moszkva, Westfalia, Románia és a sziklás Arabia tartoznak uralma alá.

A csillagász e különös meghatározás után azt mondja, hogy ez az esztendő általában hideg és nedves lesz, neha azonban száraz idők lesznek, de többnyire esős, hideg és ford esztendő lesz. Azonban e képen részletezi az egyes évszakok időjárását:

A tavasz egészen száraz lesz és egészen májusig nagyon hideg, mert habár apríus kezdésben egy kissé meleg is lesz, de csak hamar ismét hideg áll be, amely május haváig tart, amelyben aztán a nyolc szépek, az éjszakák azonban hidegek lesznek. Ezért nagy szárazság lesz, bár olykor zivataros esők is lesznek.

Sőt, der is lesz májusban, amely meglehetősen kellemes és meleg lesz, esővel vegyest. A júli későn serjad, a virágok is késő nyílnak.

A nyár első fele hideg lesz, állandó esőzettel és ezért ternekellen, a nyár második fele azonban igen meleg és szép lesz, egyébként azonban eső nem állandóan nedves, viharok és helyi erőkkkel.

Az őszi is nagyon hideg és nedves lesz. Korán fog fogni s nagyon rossz időjárás lesz. Október második felétől kezdve nagy hideg lesz. November viszonyi részben nedves, részben meleg lesz.

December 21-én kezd a tél hóval és hideggel, amely ápríusig így is marad.

Mivel a tavasz hideg lesz — mondja az ismeretlen német csillagász, a tavaszi vetés nem kell nagyon sietni. A szénát a júli usi szép napokban kell majd behordani, mert különben késő lesz.

Ősszel a búzát és gabonát korán kell vetni, mert a mag lassan nő, ambar állandóan esni fog. A csillagász azzal vigasztal, hogy az idén sok gyümölcs lesz, különösen körte és szilva. A szüreteléssel is sietni kell majd az idén, különben minden elfogy. A vetéssel azonban nem kell sietni, mert ambar októberben már fogyni fog, ez a fagy később felelged és decembertől előbb nem áll be a tél.

Kétser vagy háromszor ez esztendőben nagy szélviharok lesznek, esők és árvizek, de nem sok zivatar lesz menydörgéssel és villámzással. A nyár végén, valamint ősszel sok betegség lesz, köztük igen veszedelmes, csaknem pestishez hasonló is, amelyet azonban el fognak nyomni. Legérdekesebb az, amit februártól jósol. Eszerint február 3. és 5-én nagy hideg, 6-án hó, 7-én nagy hideg, 8-án hidegebb, mint valaha, a víz a pirtékben is mindenütt befagy 9-én és 10-én — oly dermesztő hideg, hogy sok ember, madár és állat megfagy. 11-én valamivel enyhül a hideg, de azért nagy hideg, 15-én borús nap, 16-án és 17-én meglehetősen erős havazás, 18-án borús, 29-én reggel hajnalpir, tíz órakor helyi eső, 11 és 12 óra közt eég nagy zivatar menydörgéssel, emellett döröcső, utána esendés eső, napfény, de meglehetősen hideg. Ha besötétedik, menydörgés és villámlás lesz szélviharral, esővel, havas és hideg lesz gyakori faggval és havazással.

Enőt az időjárástól azonban senkinek sem kell megijednie. Nem jó ugyan az ördögöt a falra festeni, azonban a jégsvetű Saturnus uralkodott 1867-ben, 1874-ben, 1881-ben, 1888-ban, 1895-ben, 1902-ben, 1909-ben is, de nem igen tápasztaltuk, hogy az időjárás roppant abnormalis s a termés egészen rossz lett volna ezekben az esztendőben. Épp ezért inkább csak kuriozunképen jegyeztük föl itt, hogy miként írt az 1916. esztendőről száz évvel ezelőtt egy német csillagász.

Adjunk a vak katonáknak!

ROVÁS.

Levél egy író barátomhoz.

Ezt a levelet kedves Barátom, azért nem teszem a postára, kuvertba börtönözve, mert azt akarom, hogy ne csak Te olvassd egyedül. Sőt azt óhajtanám, miszerint minél többen olvassák el. Lesznek akiket illet, — de tisztelet ezeknek a most következőknek: vannak akiket nem érinthet egy betűje sem!

Tudod Te azt édes Barátom, milyen nehéz még ma is azoknak a sorsa, akik egy cseppnyivel nagyobb adagot találtak vagy merészelték kapni: az eszből, mint amennyit a többi ember szokott.

Hogy íntorgatják rája az orrukat, hogy sápnognak róla: »Mit akar ez itten? hiszen ennek több esze van, mint nekünk, ez tud gondolkozni, megérteni dolgokat; amit mi nem értünk; ez tartalmasabb ielkületű, mint mi, ez mer valami lenni! Üssük hát, ahol tudjuk! Tagadjuk le szépen, hogy van a világon... Dugjuk el... Mert ha idegen meglátja, mindjárt tisztában lesz vele, hogy mennyi a külömbség közte es köztük! Tartsuk fel kórusban a nyakunkat mindnyájan és gárogjunk, de hangossabban, hogy valahogyan meg ne értsék ennek hangját, aki: beszémi tud... Tüntessék el egyszerűen a föld színétől, ne vegyünk tudomást róla; hiszen ez nem olyan mint mi! ez különb ez több, ez megértő, megérző, látó, halló, gondolkodó ember... ezt hamar el a sötétségbe! — nehogy valaki meglássa.

Végre is mi sokan vagyunk, egyformák, egyirásuak, hasonlóak, egyik sem vethet a másiknak szemére egy fikarcnyival többet a tudásból, — hát miért ne legyünk mi összetartók? miért ne védjük mi egymást? miért ne toljuk mi egymás szekerét előre? Miért ne?

Látod kedves Dió, ezek az: emberek! Külömben neked ezt nem kell magyaráznom, mert te egy estélyen mint konferencier, klasszikusan, világosan megmagyaráztad, hogy mikor az ökrök számát kaptad és volt köztük egy, amelyik nem akkorára tartotta a száját, mikor evett; erre a többi összedugta a fejét és elkezdett bögni hogy: az apánk, az öregapánk, a dédapánk mind így evett mint mi s így nyitotta ki a száját mint: hogy mer ez másképp enni?

Igazad volt! — Sajnos, hogy sok mindenben látom keserű szatirad igazát!

Most Isten veled. Ezek a soraim nemcsak Neked szólnak, inkább másoknak! De vigasztalódj; meg én is — mert még vannak kivételek is a tömeg között. Sajnos kevesen! Szervusz!

Én.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok
a
kaucsuk sarkok
királya

Érdemes látni, mert kaucsukból készült.

H I R E K.

— **Kinevezés.** A király *Krisztinkovich Béla* 6. honv. tüzérezredbeli hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki. Ugyanakkor a *Sigmund Laudissal* is kiüntette. A fiatal főhadnagy ki már három ízben volt a harctéren, most a zalaegerszegi vöröskereszt kórházban várja gyógyulását. Első ízben agyrázkódással másodízben lött sebbel jött, haza, most harmadízben pedig gránátrobbanás okozta idegrázkódást kapott. A kinevezés és kiüntetés igazán arra méltó egyént ért most. Mi szívből gratulálunk hozzá!

— **Halálozás.** *Sandly Ferenc* káptalanfai plébános hosszas betegség után január 30-án meghalt. Az egyház kerület papsága a következő gyászjelentést adta ki: A sümegi egyházkerület papsága fájdalommal szívtel jeleníti, hogy szeretett papjaink Főtisztelendő *Sandly Ferenc* káptalanfai plébános folyó évi január 30-án d. e. 9 órakor életének 45-ik, aldozó papságának 23-ik évében hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatos felvétele után csendes elhunyt az Úrban. Az Istenben boldogult földi maradványait február hó 2-án d. u. fél 4 órakor helyezik örök nyugalomra a káptalanfai sírkertben. A szentmise-áldozat a drága halott lelkiüdvéért február hó 3-án d. e. 9 órakor lesz bemutatva a Mindenhatóknak. Káptalanfa, 1916. január 31. Adj Uram örök nyugodalmat neki és az örök világosság fénykedjék neki!

— **Az állandó választmány gyűlése.** Folyó évi február hó 14-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen felveendő ügyek tárgyalása véget az állandó választmány f. é. február hó 7-én d. e. fél 10 órakor a vármegyeház gyűléstermében gyűlést tart.

— **A népbank közgyűlése.** A Sümegi Népbank évi rendes közgyűlést tegnap délelőtt tartotta. *Scholtz Károly* igazgató üdvözölte a megjelent részvényeseket s a gyűlés vezetésére elnökválasztásra hívta föl. A gyűlés egyhangulag *Bánfi Ajajost* választotta meg elnöknek, aki megköszönvén a bizalmat, bemutatatta az igazgatóság jelentését, az 1915 évi mérleget s a felügyelőbizottság jelentését. Ezeket a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadta. Hasonlóképp elfogadta a 33006 K 27 fillér tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát. E szerint az alaptőkéhez csatolnak 4000 K, a veszteség-alaphoz 2.089 K, osztalékul a 22 K-jával 26400 K, jótékonycélra: A harctéren munkaképtelenné vált sümegi illetőségűeknek 100 K, a sümegi önk. tűzoltóegyesületnek 50 K, a szegény gyermekek felruházására 50 K, a sümegi vöröskereszt egyesületnek 50 K, a sümegi iparos iskolának 40 K, a sümegi vidéki gazdakörnek 30 K, a sümegi elemi iskolának 20 K, a sümegi polgári leányiskolának 20 K, a sümegi realiskolai segélyegyesületnek 20 K, a sümegi realiskolai tápintézetnek 20 K, a sümegi jótékony nőegyesületnek 20 K, a sümegi izraelita nőegyesületnek 20 K, a sümegi Erzsébet nőegyesületnek 20 K, Szolgának jutalmul adassék 57 K 27 f. — Az igazgatóság és a felügyelőbizottság megbízatása lejárt. Igazgatósági tagoknak *Scholtz Károly*, *Kovács Izidor*, *Linter Gyula*, *Martincsevics István*, *Biró József dr.*, *Fischer Mór* (új) és *Krajcár Imrét* (új) a felügyelőbizottság tagjai: *Scheiber L. Sándor*, *Talabér Károly*, *Erekly István* és *Nagy Káimán*. Az elnök szíves szöveggel üdvözölte a megválasztottakat s kívánta, miként a múltban, akképpen jövőre is gondozzák szeretettel az intézetet, mintha sajátjuk volna. A bizalomért *Scholtz Károly* mondott köszönetet. Végül *Talabér Károly* megköszönte *Bánfi Ajajosnak* elnöki működését s evvel az intézet 43-ik évi közgyűlése véget ért.

— **Megszűnik a nullásliszt.** Magyarországon eddig három fajta liszt volt forgalomban: fehér vagyis nullásliszt, továbbá főző és kenyérliszt. Ezzel szemben Ausztriában már hónapok óta csak kétféle liszt van, mert a nullás liszt kiürítése kormányrendelettel tilos. Amint értesülésünk, ezt a rendszert most Magyarországon is életbeléptetik.

Nálunk is csak kétféle liszt lesz. A nullás és főzőliszt helyett olyan örlemény kerül forgalomba, amely a fehér lisztnél valamivel barnább, ellenben a főzőlisztnél valamivel fehérebb lesz. Így persze kevesebb korpát vesznek ki az örleményből, ami a liszt megszaporodását fogja előidézni.

— **Maximálják a tűzifa árát.** A földmívelésügyi minisztérium a legközelebbi napokban rendeletet bocsát ki a tűzifa árának maximálásáról. Értesülésünk szerint a fa árát jóval alacsonyabban állapította meg a kormány a mai árnál. A kormány módot fog nyújtani a helyi hatóságoknak arra is, hogy a nagyobb fakészleteket rekvirálhassák. Ugyancsak intézkedés történt, hogy a vasutak vaggonokat bocsássonak a faszállítás rendelkezésére.

— **A vasárnapi munkaszünet.** Báró *Harkányi János* kereskedelemügyi miniszter mint értesülésünk megfontolás tárgyára tette, hogy a vasárnapi munkaszünetet visszaállítsa, mert az ipar soknak és a kereskedőknek utóbbi időben sikerült akként szabályozni, hogy a vasárnapi munkára nagy általánosságban már alig van szükség és így nincs semmi akadálya annak, hogy a vonatkozó törvények és rendeletek előbbi intézkedései visszaállítsanak.

— **Lefoglalják a talpbőröket.** Mint-hogy a legfontosabb szempont az, hogy a hadsereg mindennemű bőrszükséglete fedezve legyen és különösen a bakancsok és csizmák előállításához szükséges talpbőr kellő mennyiségben mindenkor rendelkezésre álljon, a kormány tényleg lefoglalja a legközelebbi időben az összes készbőröket is, de erre vonatkozólag még nincs döntés. A hadseregnek első sorban a vastagabb nyersbőröket kell biztosítani, hogy a lábbeliekhez szükséges és elegendő vastagságú talpbőr biztosítva legyen. Éppen azért lefoglalják az összes készleteket és kiválasztják az anyagot, amely a hadsereg céljaira szükséges. Az ezen felül maradó készleteket polgári célokra engedik át — Az irányadó elv az, hogy a körülbelül 4 milliméternél vastagabb bőr csak hadicélokra használható, az ez ennél vékonyabb bőrt pedig a polgári cipészek fogják kapni feldolgozás végett. Ez a rendelkezés természetesen befolyásolni fogja a polgárság részére készülő cipők anyagát is mert vastagabb bőrből, különösen vastag talpbőröket polgári cipők készítéséhez többé nem lehet felhasználni. A női cipők előállításánál ez nem fog zavart előidézni, mert a női cipők vékony felsőbőrrel és vékony talpbőrrel készülnek, azonban a férfiak részére készülő cipőknél a vastag talpbőrt más anyaggal, műbőrrel, faháncsal vagy egyéb anyaggal kell majd pótolni. — Ez nem lesz nagy szerencsétlenség, csak az volna a kívánatos, hogy a kormány a lábbeliek árhatalmának megállapításáról gondoskodjék, mert úgy az árak, mint a felhasználandó bőrpótló anyagok minőségét illető e nagyon sok visszaélés történhetik.

— **Tilos a narancs-és datolyabehozatal.** A kormány rendeletet adott ki, mely az ellenséges államokból és gyarmatokból megtiltotta datolya, narancs, sáfrány, ananász, szarvasgomba, kápti, márvány- és alapástrom-kőátlák behozását.

— **A hó eltakarítási rendelet.** Az alispáni hivatal rendeletben szabályozta a hónak a megyei és országutáról való eltakarítását.

— **Régi bankjegyek beváltása.** A régi piros színű 20 koronás bankjegyeket már csak f. évi június 30-ig cserélt ki az osztrák-magyar bank. Akinek birtokában esetleg ilyen bankjegyek lennének, azok a közös bank fiókjainál még a kellő időben váltsák be, mert jan. 30 a után ezek a bankjegyek teljesen értéküket veszítik. A régi zöldszínű 100 koronásokat a közös bank 1918. aug. 31-ig becsereleli.

— **A katona beszállásolási pótdadó.** A vármegye decemberi közgyűlése ez idei évben Zala megye egész területén naponként minden ember után 18 fillérben és minden

ló után 10 fillérben állapította meg a katonabeszállásolási díjat. A vármegye a katona-beszállásolási díjat az utóbbi három évi átlag alapján 1916. évre 235,520 koronában állapította meg, s ennek fődőzésére 7 és fél százalékos megyei pótdadó kivételét rendelte el.

— **A szederfák védelme.** A tűzifahiány folytán igen sok községben fordult elő, hogy a lakosok az utcán és a köztereken levő szederfákat a hatóság tudta és beleegyezése nélkül kivagdalták. Ennek megakadályozása céljából a földmívelésügyi miniszter most körrendeletet küldött Zala vármegye törvényhatóságához, melyben arra utasította az alispánt, hogy a szederfák kivágását a legszigorúbban tiltsa meg s egyidejűleg pedig indítson haladéktalan nyomozást azon célból, hogy a felmerült esetekben a megtorlás iránt sürgősen intézkedhessenek.

— **Nem lép életbe a kétéves katonai szolgálat.** A magyar országgyűlés még a háboru előtt megszavazta a közös hadsereg gyalogezredeiben a két éves szolgálati időt. Ugy látszik azonban ennek a törvénynek életbelépte a háboru folytán halasztást szenved. A honvédelmi miniszter ugyanis érteztette Nagykanizsa város katonai ügyosztályát, hogy mindazoknan, akik 1914-ben, valamint az előző évi sorozások alkalmával mint hadkötelesek a közös hadseregbe lettek beosztva, a tényleges szolgálatuk három évre fog terjedni. A háboru következtében ugyanis az új véderő törvény ebbeli rendelkezése csak később fog életbe lépni.

— **Tábori postal csomag forgalom részleges megszüntetése.** A 16, 34, 46, 49, 95, 170, 190, 211, 233, 308 és 317. számú tábori postákhoz magáncsomagok további intézkedésig nem küldhetők. — A magyar királyi postahivatalok (postahivatalok) tehát a felsorolt tábori postákhoz magáncsomagokat további intézkedésig nem vehetnek fel.

— **Köszönet.** A hadbavonultak családjainak támogatására jegyzett összeget f. évi február hóra megfizették: *Böhm Pál*, *Cserny Mária*, *Csonka Antalné*, *Ertsey Gyula*, *Farkas Istvánné*, *Horvát Gábor*, *M. Kossa Gusztávné*, *Dr. Kellemen Károlyné*.

A kíséző hadikórház sebesültjei részére. *Oltay László dr.* szolgabíró 24 K 42 fillért adományozott. Köszönet. *Dr. Kellemen Károlyné*.

Nyilt-tér.

(E rovatért nem felelős a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Miután tudomásomra jutott, hogy egyesek rólam azt állítják, hogy én a sümegi nőlegyekről becsületbevágó dolgokat állítottam és mondtam, — kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy aki ezt rólam állítja, vagy terjeszti, hogy ez tőlem ered, úgy az illető — bárki legyen is az, — hazudik. Ezen kijelentésemért vállalom a felelősséget.

Sümeg, 1916 február 1.

Virágh Gyula önkéntes.

Felelős szerkesztő *Horvát Imre*.Szerkesztőtárs: *Németh Böske*.Laptulajdonos és kiadó: *Horvát Gábor*.

APOLLO

mozgófényképszínház • Ramassetter-utca.

Az egész világot megkacagtatja!

Február 6-án, vasárnap szinre kerül:

A KÉK ÉGÉR

I. rész.
Vígjáték 5 felvonásban.

Cigányzene kísérettel!

H Á B O R U S K É P E K

(Mozgófénykép hetiszemle.)

HELYÁRAK: Páholyszék (5 személyre) 5 K, Zsöllye 80 f. Körszék 60 f. Támlás-
szék 40 f. D i á k és g y e r m e k j e g y: Páholyszék 60 fillér,
Zsöllye 50 fillér, Körszék 40 fillér. Támlásszék 20 fillér.

KATONÁK: (őrmestertől lefelé.) Zsöllye 70 fillér. Kör zék 50 fillér. Támlásszék
30 fillér.

Kezdeté fél 4, ³/₄ 6 és 8-kor.

Február 13-án, vasárnap.
Az U. 9. hőse
Regény a nagy háboruból.
Ira: Walter Schmidthässler.